

Lieta C-654/20**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2020. gada 15. novembris

Iesniedzējtiesa:

Apelativen sad Sofia (Sofijas apelācijas tiesa, Bulgārija)

Iesniedzējtiesa:

2020. gada 9. novembris

Apsūdzību uzturošā iestāde kriminālprocesā:

Apelativna prokuratura Sofia

Notiesātais/noziedzīgā nodarījuma izdarītājs kriminālprocesā:

VD

Pamatlietas priekšmets

Pamatlieta ir par spēkā esoša sprieduma pārbaudi sevišķā tiesāšanās kārtībā. Tā iesniedzējtiesā tika ierosināta pēc prokurora lūguma atcelt apelācijas tiesvedībā pasludināto spriedumu un nodot lietu atkārtotai izskatīšanai citam apelācijas tiesas sastāvam, kā arī, pakārtoti, atcelt apelācijas tiesas spriedumu un atstāt spēkā pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru izdarītājs tika atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, taču tika atbrīvots no kriminālatbildības. Minētajās tiesās izskatīto nodarījumu veido transportlīdzekļa vadīšanā laikā, kamēr tiek izciests administratīvais sods, proti, vadītāja apliecības darbības apturēšana.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu balstās uz LESD 267. panta otro daļu un ir par noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības principa, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 49. panta 3. punkta interpretāciju. Iesniedzējtiesa vēlas saņemt atbildi uz jautājumu, vai Savienības tiesībām atbilst

valsts tiesību akti, kuros attiecībā uz vienu un to pašu nodarījumu ir paredzēta iespēja piemērot administratīvu sodu vai sodu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, neparedzot kritērijus, kurus izmantojot var novērtēt, vai nodarījuma izdarītājs ir jāsauc pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības.

Prejudiciālie jautājumi

1) Vai noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības principam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, kurā par vienu un to pašu nodarījumu, proti, transportlīdzekļa vadīšanu laikā, kamēr tiek izciests administratīvs sods, proti, vadītāja tiesību darbības apturēšana, vienlaikus ir paredzēta administratīvā atbildība un kriminālatbildība, nepastāvot kritērijiem, kas ļautu objektīvi nošķirt abus atbildības veidus?

2) Gadījumā, ja Eiropas Savienības Tiesa uz pirmo jautājumu atbild noliedzoši: kādas pilnvaras ir valsts tiesai, lai nodrošinātu Eiropas Savienības tiesību principu efektīvu piemērošanu?

3) Vai sodīšana ar brīvības atņemšanas sodu līdz trim gadiem un naudas sodu no 200 līdz 1000 levām (BGN) par tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas izpaužas transportlīdzekļa vadīšanā laikā, kamēr tiek izciests administratīvs sods, proti, vadītāja tiesību darbības apturēšana, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. panta 3. punkta izpratnē ir samērīga?

Savienības tiesību akti un judikatūra

Līgums par Eiropas Savienību: 6. panta 3. punkts

Līgums par Eiropas Savienības darbību: 90. pants un 91. panta 1. punkta c) apakšpunkts

Eiropas Savienības Pamattiesību harta: 49. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām: 11. panta 2. punkts

Cilvēktiesību un pamattiesību aizsardzības konvencija: 5. panta 1. punkts

Spriedums, 2007. gada 3. maijs, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, 49. un 50. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra

Spriedums, 2019. gada 12. februāris, TC, C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, 59. un 60. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra

Spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 21. punkts un tajā minētā judikatūra

Rīkojums, 2018. gada 12. jūlijs, *Pinzaru un Cirstinoiu*, C-707/17, nav publicēts, EU:C:2018:574, 26. punkts

Valsts tiesību normas

Nakazatelen kodeks (Kriminālkodekss): 9. panta 2. punkts, 78.a pants un 343.c pants

Nakazatelno-protsesualen kodeks (Kriminālprocesa kodekss): 301. panta 1.punkts, 305. panta 6. punkts, 375.–380. pants

Zakon za dvizhenieto po patishtata (Ceļu satiksmes likums): 150., 150.a, 151.a, 171. un 177. pants

Naredba N° 3 ot 11.5.2011 za iziskvaniata za fizicheska godnost kam vodachite na motorni prevozni sredstva i reda za izvarshvane na meditsinskite pregledi za ustanovyavane na fizicheskata godnost za vodachite ot razlichnite kategorii (2011. gada 11. maija rīkojums Nr. 3 par transportlīdzekļu vadītāju fiziskajai piemērotībai izvirzītajām prasībām un medicīniskās pārbaudes veikšanas pārbaudes kārtību, lai noteiktu dažādo transportlīdzekļu klašu vadītāju fizisko piemērotību), kuru ir izdevis veselības ministrs

Naredba N° 3 ot 29.08.2011 za pridobivane na pravospobnost za provezhdane na izpiti na kandidatite za vodachi na motorni prevozni sredstva (2011. gada 29. augusta rīkojums Nr. 3 par tiesību rīkot pārbaudījumus smago transportlīdzekļu vadīšanas pretendentiem iegūšanu), kuru ir izdevis izglītības, jaunatnes un zinātnes ministrs

Naredba N° 38 ot 16.04.2004 za usloviata i reda za provezhdaneto na izpitite na kandidati za pridobivane na pravospobnost za upravlenie na motorno prevozno sredstvo i reda za provezhdane na proverochnite izpiti (2004. gada 16. aprīļa rīkojums Nr. 38 par pārbaudījumu vadīšanas tiesību pretendentiem veikšanas noteikumiem un kārtību, kā arī galapārbaudījumu veikšanas kārtību), kuru ir izdevis satiksmes un komunikāciju ministrs

Naredba N° 31 ot 26.07.1999 za iziskvaniata, usloviata i reda za pridobivane na pravospobnost za upravlenie na motorno prevozno sredstvo (1999. gada 26. jūlija rīkojums Nr. 31 par vadītāja tiesību iegūšanai izvirzītajām prasībām, noteikumiem un kārtību), kuru ir izdevis transporta ministrs un izglītības un zinātnes ministrs

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Apsūdzētajam ir vadīšanas tiesības un vadītāja apliecība. 2018. gada 9. maijā viņa vadītāja apliecība ar *Ministerstvo na vatreshnite raboti* (Iekšlietu ministrija) *Oblasten direktor* (reģionālais direktors) rīkojumu tika konfiscēta administratīvā

soda piemērošanai, jo viņš nebija samaksājis naudas sodus, kas viņam bija uzlikti viņa izdarīto satiksmes noteikumu pārkāpumu dēļ kā administratīvie sodi. Vadītāja apliecības darbības apturēšana tika noteikta līdz nesamaksāto naudas sodu samaksai. 2018. gada 23. augustā apsūdzēto aizturēja policijas ierēdņi, veicot pārbaudi, brīdī, kad viņš uz bulvāra ar intensīvu satiksmi Blagojevgradā [*Blagoevgrad*] vadīja vieglo transportlīdzekli bez ieslēgtām gaismām. Ierēdņi konstatēja, ka vadītāja apliecības darbība bija apturēta. Tāpēc attiecībā uz viņu tika pieņemts lēmums par administratīva pārkāpuma konstatāciju.

- 2 Ar *Rayonna prokuratura Blagoevgrad* (Blagojevgradas rajona prokuratūra) prokurora rīkojumu pret apsūdzēto 2019. gada 19. martā tika uzsākts kriminālprocess, jo viņš 2018. gada 23. augustā, kamēr viņš izcietā administratīvo sodu, kas ir vadītāja apliecības darbības apturēšana, bija vadījis transportlīdzekli – nodarījums, kuru prokurors klasificēja kā noziedzīgu nodarījumu atbilstoši *Nakazatelen kodeks* (turpmāk tekstā – “NK”) 343.c panta 3. punktam, skatot to kopā ar tā 1. punktu. Saskaņā ar šo tiesību normu ar brīvības atņemšanas sodu līdz trim gadiem un naudas sodu no 200 līdz 1000 levām (BGN) tiek sodīta persona, kura laikā, kamēr tā izcieš administratīvu sodu, kas ir vadītāja apliecības darbības apturēšana, vada transportlīdzekli. Nopratināšanā apsūdzētais atzina faktiskos apstākļus un paskaidroja, ka viņa darbs ir saistīts ar transportlīdzekļa vadīšanu, ka viņš cieš zaudējumus, jo viņš tā vadītāja apliecības atņemšanas dēļ nevar strādāt, un ka viņam dienā, kad viņš izdarīja nodarījumu, bija jāvada viņa transportlīdzeklis, lai nopirktu viņa smagi slimajam brālim steidzami nepieciešamas zāles.
- 3 Tiesvedībā pirmajā instancē *Rayonen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas rajona tiesa) pieņēma, ka apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, jo viņš vadīja vieglo transportlīdzekli uz bulvāra ar intensīvu satiksmi un šajā ziņā izturējās vieglprātīgi un neievēroja satiksmes noteikumus. Vienlaikus šī tiesa viņu atbrīvoja no kriminālatbildības atbilstoši NK 78.a panta 1. punktam, jo sods par šo noziedzīgo nodarījumu atbilstoši šai tiesību normai esot brīvības atņemšana līdz trim gadiem un apsūdzētais līdz šim brīdim neesot bijis notiesāts un neesot jau ticis atbrīvots no kriminālatbildības. Atbilstoši šai tiesību normai, kurā ir paredzēts naudas sods no 1000 līdz 5000 levām (BGN), viņam tika piemērots naudas sods 1000 levu (BGN) apmērā.
- 4 Apelācijas tiesvedībā *Okrazhen sad Blagoevgrad* (Blagojevgradas apgabala tiesa) atcēla *Rayonen sad* spriedumu, attaisnoja apsūdzēto un nolēma, ka viņa nodarījums nav noziedzīgs nodarījums, jo no tā izrietot tikai maznozīmīgs sabiedriskās drošības apdraudējums un līdz ar to tas esot jākvalificē par administratīvu pārkāpumu. Tāpēc tiesa viņam piemēroja administratīvu sodu 300 levu (BGN) apmērā atbilstoši *Zakon za dvizhenieto po patishtata* (turpmāk tekstā – “ZDvP”) 177. panta 1. punkta 2) apakšpunktam. Šajā tiesību normā ir paredzēts, ka personai, kura vada transportlīdzekli, lai gan ir apturēta tās vadītāja apliecības darbība, tiek piemērots naudas sods no 100 līdz 300 levām (BGN). Apelācijas tiesa nolēma, ka, lai gan apsūdzētais atkārtoti ir ticis sodīts par administratīvu pārkāpumu izdarīšanu saskaņā ar ZDvP, no attiecīgā nodarījuma

attiecībā tikai maznozīmīgs sabiedriskās drošības apdraudējums, jo apsūdzētais neesot nedz notiesāts par noziedzīgiem nodarījumiem vai attiecīgi sodīts, nedz saukts pie atbildības ar administratīvu sodu par pārkāpumu, kas ir saistīts ar transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja apliecības laikā, kamēr vadītāja apliecība ir tikusi atņemta vai ir tikusi apturēta tās darbība. Minētā tiesa ņēma vērā arī faktu, ka apsūdzētais atzina konstatētos faktus, nožēloja notikušo un kā iemeslu transportlīdzekļa vadīšanai norādīja to, ka viņam bija jānopērk zāles viņa slimajam brālim.

- 5 Lieta iesniedzējtiesā tika ierosināta pēc *Apelativen prokuror* (apelācijas prokurors) lūguma *Apelativna prokuratura Sofia* (Sofijas apelācijas prokuratūra) atcelt *Okrazhen sad Blagoevgrad* spriedumu un nodot lietu atkārtotai izskatīšanai citai šīs tiesas struktūrai. Apelācijas prokurors, pakārtoti, lūdz atcelt apelācijas spriedumu un atstāt spēkā *Rayonen sad Blagoevgrad* spriedumu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 6 Apelācijas prokurora ieskatā *Okrazhen sad Blagoevgrad* ir pieļāvuši materiāltiesisku kļūdu, pieņemot, ka no attiecīgā nodarījuma izrietošais sabiedriskās drošības apdraudējums ir tikai maznozīmīgs. Apelācijas prokurors uzskata, ka nav izpildīti priekšnosacījumi, lai piemērotu NK 9. panta 2. punktu, atbilstoši kuram nodarījums, kas gan formāli izpilda likumā reglamentēta noziedzīga nodarījuma piemērošanas nosacījumus, taču tā nelielās nozīmes dēļ neapdraud sabiedrības drošību vai acīmredzami to apdraud tikai nelielā apmērā, nav jāatzīst par noziedzīgu nodarījumu, jo apsūdzētajam sods ir ticis piemērots atkārtoti par ZDvP pārkāpumu. Apsūdzētais esot izpildījis noziedzīgā nodarījuma piemērošanas nosacījumus saskaņā ar NK 343.c panta 3. punktu, skatot to kopā ar tā 1. punktu, un šī noziedzīgā nodarījuma gadījumā neesot nepieciešams, ka sabiedriskās drošības apdraudējums patiešām īstenojas.
- 7 Iesniedzējtiesa nenorāda uz nevienu apsūdzētā argumentu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 8 Iesniedzējtiesa konstatē, ka dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2006/126 var izdot valsts krimināltiesību aktus un policijas tiesību aktus, kuros ir paredzēti krimināltiesiski vai administratīvi pasākumi kopsakarā ar vadītāju apliecību atņemšanu vai anulēšanu.
- 9 Tā izklāsta, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ja nav veikta Savienības tiesību saskaņošana attiecībā uz piemērojamajām sankcijām par tādu nosacījumu neievērošanu, kas paredzēti ar šīm tiesībām izveidotajā sistēmā, dalībvalstu kompetencē ir izvēlēties sankcijas, ko tās uzskata par piemērotām. Tomēr dalībvalstīm sava kompetence ir jāīsteno, ievērojot Savienības tiesības un to vispārējos tiesību principus, tātad arī samērīguma principu (spriedums, 2015. gada 16. jūlijs, *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, 21. punkts un tajā minētā

judikatūra, kā arī rīkojums, 2018. gada 12. jūlijs, *Pinzaru un Cirstinoiu*, C-707/17, nav publicēts, EU:C:2018:574, 26. punkts). It īpaši valsts tiesību aktos atļautie represīvie pasākumi nedrīkst pārsniegt šajos tiesību aktos leģitīmi paredzēto mērķu sasniegšanai vajadzīgo.

- 10 Iesniedzējtiesas ieskatā šī lieta ir saistīta ar Savienības tiesību piemērošanu Kopējās transporta politikas jomā un it īpaši ar pasākumiem satiksmes drošības palielināšanai. Tā atzīst, ka Bulgārijas tiesa šajā lietā, ciktāl tā piemēro Savienības tiesību aktus, var atsaukties uz Hartas 49. pantu, jo Harta saskaņā ar tās 51. pantu pamatlietā ir piemērojama.
- 11 Lai transponētu Direktīvu 2006/126 valsts tiesību aktos, Bulgārijas likumdevējs izdarīja grozījumus *ZDvP* un minētajā 2011. gada 11. maija *Naredba* Nr. 3, 2011. gada 29. augusta *Naredba* Nr. 3 un 1999. gada 26. jūlija *Naredba* Nr. 31. Tiesību akti par sodiem, kas ir paredzēti gadījumā, ja netiek ievērota prasība vadīt transportlīdzekli ar pienācīgā kārtā izsniegtu un derīgu vadītāja apliecību, bija spēkā jau pirms direktīvas pieņemšanas. It īpaši 1995. gadā tika paredzēti soda piemērošanas nosacījumi, kas ietverti *NK* 343.c panta 1. un 2. punktā, un administratīvo pārkāpumu piemērošanas nosacījumi saskaņā ar *ZDvP* 177. panta 1. punktu bija spēkā kopš šī likuma pasludināšanas 1999. gadā.
- 12 2016. gadā tika ieviests jauns noziedzīgā nodarījuma sastāvs, proti, *NK* 343.c panta 3. punktā ietvertais nosacījums, ar kuru par sodāmu tika atzīta transportlīdzekļa vadīšana laikā, kamēr tiek izciests administratīvs sods, kas ir vadītāja apliecības darbības apturēšana. Taču pilnīgi identisks administratīvā pārkāpuma piemērošanas nosacījums *ZDvP* 177. panta 1. punkta 2) apakšpunktā ir paredzēts jau kopš šī likuma izsludināšanas 1999. gadā.
- 13 Iesniedzējtiesa norāda, ka līdz brīdim, kad 2016. gadā tika paredzēts šis jaunais *NK* 343.c panta 3. punktā ietvertais noziedzīga nodarījuma sastāvs, no *NK* 343.c panta 1. un 2. punkta noziedzīgā nodarījuma sastāviem skaidri un viennozīmīgi izrietēja, ka starp krimināltiesībām un administratīvo pārkāpumu tiesībām pastāv subsidiaritāte. Atbilstoši *NK* 343.c panta 1. punktam sodīta tiek persona, kura vada transportlīdzekli laikā, kamēr tā izcieš vadītāja apliecības atņemšanas sodu, pēc tam, kad viņa par tādu pašu nodarījumu ir tikusi sodīta par administratīvu pārkāpumu. Saskaņā ar *NK* 343.c panta 2. punktu sodīta tiek persona, kura šādu nodarījumu izdara viena gada laikā pēc tā kā administratīva pārkāpuma, proti, transportlīdzekļa vadīšanas bez vadītāja apliecības, sodīšanas. Līdz ar to abu *NK* 343.c panta 1. un 2. punktā ietverto sodu piemērošanas nosacījumu gadījumā viennozīmīgi tiek nošķirta krimināltiesiskā un administratīvā atbildība, jo iepriekšēja administratīva soda piemērošana ir obligāts priekšnoteikums, lai izvairītu apsūdzību par šiem soda piemērošanas nosacījumiem. Tāpēc abos gadījumos kriminālatbildība ir subsidiāra attiecībā pret atbildību par administratīvo pārkāpumu.
- 14 Savukārt atbilstoši jaunajam *NK* 343.c panta 3. punkta noziedzīga nodarījuma sastāvam pirms kriminālatbildības iestāšanās nav obligāti vispirms jāpiemēro

administratīvs sods. Ņemot vērā minēto, nav konstatējami objektīvi kritēriji, lai nošķirtu NK 343.c panta 3. punkta noziedzīga nodarījuma sastāvu no jau eksistējošu un pilnīgi identisku administratīvā soda piemērošanas nosacījumu saskaņā ar ZDvP 177. panta 1. punkta 2) apakšpunktu. Atšķirības starp minētajiem noziedzīga nodarījuma un administratīva pārkāpuma piemērošanas nosacījumiem ir saskatāmas attiecīgi paredzētajos sodos un (krimināltiesību un administratīvo) procesuālajos noteikumos saistībā ar to piemērošanu, taču ne objektīvajos piemērošanas nosacījumos.

- 15 Iesniedzējtiesa konstatē, ka likumdevējs nav norādījis uz konkrētu pamatojumu kriminālatbildības paredzēšanai par transportlīdzekļa vadīšanu laikā, kamēr vadītāja apliecības darbība ir tikusi apturēta. Patiesi, pirmajā likumprojektā par grozījumu izdarīšanu NK un tā papildināšanu nebija paredzēta ne dz grozījumu izdarīšana NK 343.c pantā, ne dz tā papildināšana. Priekšlikumu par jauna šīs tiesību normas 3. punkta pieņemšanu divi deputāti iesniedza tikai pēc likumprojekta pieņemšanas pirmajā lasījumā. Abi deputāti priekšlikumu pamatoja ar teikumu, no kura izriet, ka viņi piedāvāto jauno noziedzīga nodarījuma sastāvu uzskata par identisku ar NK 343.c panta 1. un 2. punktā ietvertajiem noziedzīga nodarījuma sastāviem. Pamatojums jaunā NK 343.c panta 3. punkta ieviešanai netika izklāstīts ne dz juridiskajā komisijā, ne dz debatēs likumprojekta pirmā un otrā lasījuma laikā *Narodno sabranie* (Nacionālā asambleja) plēnumā.
- 16 Saskaņā ar *Zakon za normativnite aktove* (Likums par tiesību aktiem, turpmāk tekstā – “ZNA”) 11. panta 3. punktu tiesību akti tiek atcelti, grozīti un papildināti ar tiešu tiesību normu, kas ir ietverta jaunajā tiesību aktā, tiesību aktā, ar kuru tiek izdarīti grozījumi, vai tiesību aktā, ar kuru tiek veikti papildinājumi. Pēc 343.c panta papildināšanas ar jauno 3. punktu 2016. gadā ZDvP 177. panta 1. punkta 2) apakšpunktā ietvertais administratīvā pārkāpuma piemērošanas nosacījums netika *expressis verbis* atcelts, lai gan likumdevējam bija šāda iespēja brīdī, kad 2018. gadā tika veikti citi šī 177. panta grozījumi. Tomēr minētais administratīvā pārkāpuma piemērošanas nosacījums palika nemainīgs.
- 17 Bulgārijas tiesību doktrīnā un judikatūrā vienprātīgi tiek pieņemts, ka principiālā administratīvās atbildības un kriminālatbildības nošķiršana notiek, ņemot vērā to, cik liels sabiedriskās drošības apdraudējums izriet no nodarījuma. Taču likumdevējs nesaskatīja papildu objektīvus apstākļus, kas pamatotu minētā nodarījuma lielāku sabiedrisko bīstamību un pieprasītu kriminālatbildības paredzēšanu par to. Iesniedzējtiesa norāda, ka no transportlīdzekļa vadīšanas laikā, kamēr vadītāja apliecības darbība ir apturēta, izriet mazāks sabiedriskās apdraudējums, nekā no situācijas, kad transportlīdzekli vada nodarījuma izdarītājs, pret kuru jau ir ticis piemērots vadīšanas tiesību atņemšanas sods un kuram par šo nodarījumu administratīvajā procesā ir ticis piemērots sods.
- 18 Ņemot vērā objektīvu kritēriju trūkumu, nosakot, vai nodarījums ir noziedzīgs nodarījums vai administratīvs pārkāpums, galu galā vērtējums pilnībā ietilpst administratīvās iestādes novērtējuma brīvībā, kas var piemērot administratīvu sodu – naudas sodu – vai var lūgt prokuratūru uzsākt kriminālprocesu par izdarītu

noziedzīgu nodarījumu. Ņemot vērā minēto, paralēla *NK 343.c* panta 3. punkta noziedzīgā nodarījuma sastāva un *ZDvP 177.* panta 1. punkta 2) apakšpunktā ietvertā administratīvā soda administratīvā pārkāpuma sastāva piemērošana nozīmē, ka pret nodarījumu izdarītājiem viena un tā paša nodarījuma gadījumā tiek īstenota atšķirīga attieksme, jo viņiem var tikt piemēroti atšķirīga smaguma sodi: brīvības atņemšanas sods līdz trim gadiem un naudas sods no 200 līdz 1000 levām (BGN), ja izdara pieņēmumu par noziedzīgu nodarījumu, vai naudas sods no 100 līdz 300 levām (BGN), ja izdara pieņēmumu par administratīvu sodu.

- 19 Iesniedzējtiesa izklāsta, ka atšķirīga attieksme vienādās situācijās ir pretrunā pilsoņu vienlīdzības principam, kas ir nostiprināts *Konstitutsia na Republika Bulgaria* (Bulgārijas Republikas Konstitūcija) 6. pantā. Tas, ka pilsoņi nevar paredzēt nodarījuma sekas, neatbilst tādiem Savienības tiesību pamatprincipiem kā tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības principi. Turklāt neatbilstība starp nodarījuma bīstamību sabiedriskajai drošībai un tā krimināltiesisko raksturu likumā ir pretrunā Hartas 49. pantam, kurā ir nostiprināti noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi, jo vienādās situācijās nodarījums var būt gan noziedzīgs nodarījums, gan administratīvs pārkāpums, kas nozīmē neatbilstību starp nodarījuma smagumu un paredzētā soda smagumu.
- 20 Tāpēc Bulgārijas tiesu judikatūra lietās, kad transportlīdzeklis tiek vadīts laikā, kamēr tiek izciests administratīvs sods, kas ir vadītāja apliecības atņemšana, nav vienota. Iesniedzējtiesa norāda uz konkrētiem piemēriem gan saistībā ar spriedumiem, kuros tiek izteikta piekrišana prokurora viedoklim, ka nodarījums ir jāuzskata par noziedzīgu nodarījumu, gan saistībā ar spriedumiem, kuros tiesa nolēm, ka nodarījums ir administratīvs pārkāpums, un atbrīvo apsūdzētos no atbildības par tām apsūdzībām izvirzīto nodarījumu. Tiek norādīts arī uz lietām, kad prokuratūra apturēja kriminālprocesu un nodarījuma izdarītājam tika piemērots administratīvs sods.
- 21 Iesniedzējtiesa analizē arī Eiropas Savienības Tiesas judikatūru. Tā izklāsta, ka saskaņā ar 2007. gada 3. maija spriedumu *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05, EU:C:2007:261, 49. un 50. punkts) noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma princips nozīmē, ka likumam ir skaidri jādefinē pārkāpumi un par tiem paredzētie sodi. Šis nosacījums ir izpildīts tad, ja attiecīgā persona no atbilstošās normas formulējuma, un vajadzības gadījumā, izmantojot tiesu sniegto normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestāsies kriminālatbildība. Iesniedzējtiesa min arī 2019. gada 12. februāra spriedumu *TC* (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108, 59. un 60. punkts), atbilstoši kuram brīvību atņemoša pasākuma īstenošanas priekšnoteikums ir atbilstoša juridiskā pamata esamība, un turklāt tai ir jāatbilst skaidrības, paredzamības un pieejamības prasībām, lai novērstu jebkādu patvaļas risku.
- 22 Iesniedzējtiesa turpinājumā izklāsta Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2010. gada spriedumu lietā *Medvedyev* pret Franciju, kurā ir norādīts, ka likumības kritērijs pieprasa, ka “visi likumi ir pietiekami skaidri, lai novērstu jebkādu patvaļas risku un dotu pilsoņiem iespēju – vajadzības gadījumā saņemot profesionālus

padomus – saprātīgi paredzēt sekas, ņemot vērā lietas apstākļus, kuras var izraisīt konkrēta rīcība.”

DARBA VERSIJA